Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
YVES BOT
21 päivänä heinäkuuta 2011 [1] i

Asia C-405/10

Staatsanwaltschaft Karlsruhe
vastaan
QB

(Amtsgericht Bruchsalin (Saksa) esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ympäristönsuojelu – Asetus (EY) N:o 1013/2006 – Vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden siirron valvonta – Kielto viedä katalysaattoreita Libanoniin

1. Nyt käsiteltävä asia koskee jätteiden siirrosta 14.6.2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1013/2006, [2] sellaisena kuin se on muutettuna 15.4.2009 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 308/2009. [3]

2. Asetuksella N:o 1013/2006 otetaan käyttöön valvonta- ja tarkastusmenettelyjä, jotka koskevat vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden siirtoa jäsenvaltioiden välillä sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä.

3. Erityisesti asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklassa säädetään kolmansien maiden kuulemismenettelystä, jolla pyritään saamaan selville niiden aikomukset tiettyjen jätteiden käsittelyn osalta. Näillä valtioilla on siten mahdollisuus päättää, että jätteiden vienti niiden alueelle kielletään, säätää kirjallisesta ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelystä tai olla soveltamatta mitään valvontamenettelyä.

4. Euroopan komissio antoi asetuksen (EY) N:o 1418/2007 [4] ja laati jätteiden luokituksen kyseisten maiden antamien vastausten perusteella. Komissio lisäsi asetuksessa N:o 1013/2006 ehdottamiensa kolmen vaihtoehdon lisäksi vielä neljännen luokittelumahdollisuuden eli sen, että vastaanottomaassa toteutetaan näiden jätteiden siirtoa varten asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisia muita valvontamenettelyjä.

5. Komissio luokitteli siten Libanonin osalta luokituskoodiin B1120 kuuluvat jätteet asetuksen N:o 1418/2007 liitteen sarakkeisiin a ja d, jotka vastaavat Libanonia koskevaa vientikieltoa ja sitä, että vastaanottomaassa toteutetaan muita valvontamenettelyjä.

1 Alkuperäinen kieli: ranska.

2 EUVL L 190, s. 1.

3 EUVL L 97, s. 8; jäljempänä asetus N:o 1013/2006.

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 liitteessä III tai IIIA lueteltujen tietyntyyppisten jätteiden viennistä hyödynnettäväksi maihin, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen valvonnasta, 29.11.2007 annettu komission asetus (EUVL L 316, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna 29.7.2008 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 740/2008 (EUVL L 201, s. 36; jäljempänä asetus N:o 1418/2007).

6. Nyt käsiteltävän asian kohteena on tämä kaksinkertainen luokittelu. Amtsgericht Bruchsal (Saksa) on epävarma siitä, miten tätä luokittelua pitäisi tulkita. Se näet pohtii, merkitseekö tämä luokittelu sitä, että koodin B1120 jätteiden vienti Libanoniin kielletään kokonaan, vai säädetäänkö siinä kuitenkin mahdollisuudesta viedä näitä jätteitä.

7. Selitän tässä ratkaisuehdotuksessa, miksi olen sitä mieltä, että asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1418/2007 liitteen kanssa, on tulkittava siten, että koodin B1120 jätteiden vienti Libanoniin on kielletty.

I Asiaa koskeva lainsäädäntö

A Baselin yleissopimus

8. Vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskeva yleissopimus allekirjoitettiin Baselissa 22.3.1989 ja hyväksyttiin yhteisön puolesta 1.2.1993 tehdyllä neuvoston päätöksellä 93/98/ETY. [5]

9. Baselin yleissopimuksen tavoitteena on valvoa kansainvälisellä tasolla vaarallisten jätteiden huoltoa siten, että ihmisten terveyttä ja ympäristöä kunnioitetaan. Sillä pyritään erityisesti vähentämään vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen määrää.

10. Tämän yleissopimuksen johdanto-osan ensimmäisessä, kuudennessa, seitsemännessä, kahdeksannessa ja kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan siten seuraavaa:

”ovat tietoisia vaarallisten jätteiden, muiden jätteiden sekä näiden maan rajan ylittävien siirtojen muodostamasta terveys- ja ympäristövaarasta,

– –

tunnustavat täysin kunkin valtion täysivaltaisen oikeuden kieltää ulkomaisten vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden maahantuonti ja käsittely alueellaan,

tunnustavat myös kasvavan halun kieltää vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävät siirrot ja käsittelyn muissa valtioissa, erityisesti kehitysmaissa,

ovat vakuuttuneita siitä, että vaaralliset jätteet ja muut jätteet on käsiteltävä siinä valtiossa, jossa ne on tuotettu, sikäli kuin tämä tapahtuu ympäristöä suojelevalla ja tehokkaalla tavalla,

– –

katsovat, että vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen tehostettu valvonta kannustaisi ympäristöä suojelevaan jätehuoltoon ja jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen vähentämiseen.”

11. Kyseisessä yleissopimuksessa määrätään myös jätteiden luokittelusta niiden vaarallisuuden mukaan. Baselin yleissopimuksen 1 artiklan 1 kappaleen a ja b kohdan nojalla yleissopimuksen liitteessä I mainittuja jätteitä pidetään vaarallisina jätteinä samoin kuin jätteitä, joita ei mainita tässä luettelossa mutta jotka vienti-, tuonti- tai kauttakulkumaana olevan sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaan määritellään tai katsotaan vaarallisiksi jätteiksi.

5 EYVL L 39, s. 1; jäljempänä Baselin yleissopimus.

12. Tämän yleissopimuksen liitteessä I olevassa a kohdassa todetaan lisäksi, että kyseisen yleissopimuksen liitteessä IX mainittuja jätteitä ei pidetä yleissopimuksen 1 artiklan a kohdassa tarkoitetulla tavalla vaarallisina.

13. Baselin yleissopimuksen liitteessä IX mainittuihin jätteisiin kuuluvat käytetyt katalysaattorit, jotka mainitaan koodin B1120 yhteydessä.

B Unionin oikeus

1. Asetus N:o 1013/2006

14. Asetuksen N:o 1013/2006 pääasiallinen ja tärkein tavoite ja osatekijä on sen johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen mukaan ympäristönsuojelu.

15. Tässä asetuksessa vahvistetaan tätä tarkoitusta varten jätteiden siirtoon sovellettavat menettelyt ja valvontajärjestelmät, jotka riippuvat muun muassa siirron lähtöpaikasta, vastaanottopaikasta ja reitistä sekä siirrettävän jätteen tyypistä.[6] Käyttöön otetulla järjestelyllä pyritään niin ikään panemaan täytäntöön Baselin yleissopimuksesta johtuvat velvoitteet[7] ja ottamaan huomioon hyödynnettävien jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen valvonnasta tehdyn Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) päätöksen C(92)39 (lopullinen) muuttamisesta tehdyn OECD:n neuvoston päätöksen C(2001) 107[8] sisältö.

16. Asetusta N:o 1013/2006 sovelletaan tarkemmin sanoen jätteiden rajat ylittäviin siirtoihin unionin jäsenvaltioiden välillä, unionin ja Euroopan talousyhteisön (EFTA) maiden välillä, unionin ja OECD:n jäsenvaltioiden välillä sekä unionin ja Baselin yleissopimuksen sopimuspuolina olevien kolmansien maiden välillä. Siinä määrätään kaikkien näiden siirtojen osalta erityisestä valvonta- ja tarkastusmenettelystä.

17. Tässä asetuksessa vahvistetaan lisäksi kolme jätteiden luetteloa niiden vaarallisuuden mukaan ja näin ollen niiden osalta noudatettavan valvontamenettelyn mukaan. Kyseisen asetuksen liitteessä III vahvistetaan siten vihreä jäteluettelo. Näihin jätteisiin sovelletaan lähtökohtaisesti vain yleisiä tiedonsaantivaatimuksia. Jätteet, joihin sovelletaan kirjallista ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä, sisältyvät asetuksen N:o 1013/2006 liitteeseen IV, jota kutsutaan keltaiseksi jäteluetteloksi. Tämän asetuksen liitteessä V mainitut jätteet ovat jätteitä, joihin sovelletaan vientikieltoa.

18. Kun jätteitä siirretään unionin sisällä siten, että ne kuljetetaan kolmansien maiden kautta, tai siten, että niitä ei kuljeteta kolmansien maiden kautta, kyseisen asetuksen 18 artiklassa säädetään, että vihreässä jäteluettelossa olevien jätteiden mukana on oltava useita tietoja, kuten siirron järjestävän henkilön nimi, siirrettävien jätteiden todellinen määrä tai jätteen hyödyntävän laitoksen tiedot sekä tiedot tämän siirron järjestävän henkilön ja vastaanottajan välisestä siirtoa koskevasta sopimuksesta.

19. Asetuksen N:o 1013/2006 35 artiklassa puolestaan säädetään erityisestä vientimenettelystä, joka koskee vientiä Baselin yleissopimuksen sopimuspuolina oleviin EFTA-maihin. Tämän menettelyn mukaan sellaisten jätteiden siirtoa, joihin tätä säännöstä sovelletaan, koskee lähtömaan ja vastaanottomaan toimivaltaisten viranomaisten välinen kirjallinen ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettely.

6 Ks. kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohta.

7 Ks. asetuksen N:o 1013/2006 johdanto-osan kolmas perustelukappale.

8 Jäljempänä OECD:n päätös.

20. Asetuksen N:o 1013/2006 36 artiklan 1 kohdan a ja f alakohdassa säädetään, että tämän asetuksen liitteessä V mainittujen hyödynnettäviksi tarkoitettujen vaarallisten jätteiden ja jätteiden, joiden tuonnin vastaanottomaa on kieltänyt, vienti unionista on kielletty maihin, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä, ja Libanonin tasavalta kuuluu näihin maihin.

21. Jätteisiin, jotka on mainittu erityisesti kyseisen asetuksen liitteessä III, jossa toistetaan Baselin yleissopimuksen liitteessä IX oleva luettelo ja johon kuuluvat käytetyt katalysaattorit, sovelletaan erityistä vientimenettelyä, kun niitä viedään maihin, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä, jos niiden vientiä ei ole kielletty jo asetuksen N:o 1013/2006 36 artiklan nojalla.

22. Tämän asetuksen 37 artiklan 1 kohdassa näet säädetään, että komissio lähettää 20 päivän kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta kaikille maille, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä, kirjallisen tiedustelun, jossa pyydetään ensinnäkin vahvistamaan kirjallisesti, että unionista voidaan viedä jätteitä hyödynnettäviksi kyseisiin maihin, ja toisaalta ilmoittamaan, mitä valvontamenettelyä vastaanottomaassa mahdollisesti noudatetaan.

23. Union lainsäätäjä toteaa, että kullakin maalla, johon ei sovelleta OECD:n päätöstä, on seuraavat kolme vaihtoehtoa:

– jätteen tuonti kielletään; tai

– sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1013/2006 35 artiklassa kuvattua kirjallista ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä; tai

– vastaanottomaassa ei sovelleta mitään valvontamenettelyä. [9]

24. Komission pitää tämän jälkeen antaa asetus, jossa otetaan huomioon kaikki tällä tavoin saadut vastaukset. [10] Jos jokin maa ei ole toimittanut asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vahvistusta tai jos johonkin maahan ei ole jostain syystä otettu yhteyttä, jätteet voidaan viedä sillä edellytyksellä, että sovelletaan tämän asetuksen 35 artiklassa kuvattua kirjallista ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä. [11]

2. Asetus N:o 1418/2007

25. Komissio antoi niiden maiden, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä, vastausten perusteella asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 1 kohdan nojalla asetuksen N:o 1418/2007. Kuten edellä todettiin, sen tarkoituksena on ottaa käyttöön valvontamenettelyjä, jotka liittyvät näissä maissa hyödynnettäviksi tarkoitettujen jätteiden vientiin, jota ei ole asetuksen N:o 1013/2006 36 artiklan nojalla kielletty. [12]

26. Koska eräät maat olivat vastauksessaan ilmaisseet aikomuksensa toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisia valvontamenettelyjä, jotka olivat erilaisia kuin asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 1 kohdassa säädetyt menettelyt, [13] komissio lisäsi uuden vaihtoehdon kyseisessä säännöksessä jo mainittujen lisäksi.

9 Ks. tämän asetuksen 37 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a–c alakohta.

10 Ks. tämän asetuksen 37 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta.

11 Ks. tämän asetuksen 37 artiklan 2 kohdan toinen alakohta.

12 Ks. asetuksen N:o 1418/2007 1 artikla sekä sen johdanto-osan ensimmäinen, toinen ja kolmas perustelukappale.

13 Ks. asetuksen N:o 1418/2007 johdanto-osan kuudes perustelukappale.

27. Asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä määrätään näin ollen, että maat, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä, voivat valita asetuksen N:o 1013/2006 liitteissä III ja IIIA tarkoitettujen jätteiden osalta jonkin seuraavista:

– tuontikielto

– asetuksen N:o 1013/2006 35 artiklassa kuvattu kirjallinen ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettely

– vastaanottomaassa ei sovelleta mitään valvontamenettelyä tai

– vastaanottomaassa toteutetaan asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisia muita valvontamenettelyjä.

28. Asetuksen N:o 1418/2007 1 a artiklassa säädetään lisäksi, että kun valtio ilmoittaa vastauksessaan komission lähettämään asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaiseen kirjalliseen tiedusteluun tiettyjen jätteiden siirroista, että se ei kiellä niitä eikä sovella niihin kyseisen asetuksen 35 artiklan mukaista kirjallista ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä, kyseisiin siirtoihin sovelletaan soveltuvin osin kyseisen asetuksen 18 artiklaa.

C Kansallinen lainsäädäntö

29. Saksan rikoslain (Strafgesetzbuch) 326 §:n 2 momentissa säädetään enintään viiden vuoden vapausrangaistuksesta tai sakosta, johon tuomitaan henkilöt, jotka siirtävät tämän säännöksen 1 momentissa tarkoitettuja jätteitä [14] kiellon vastaisesti tai ilman tarvittavaa lupaa kyseisen säännöksen soveltamisalueella, sen kautta tai sen soveltamisalueelta.

30. Tämän lain 326 §:n 5 momentin 1 kohdassa säädetään, että jos tekijä on toiminut tuottamuksellisesti, hänet voidaan tuomita enintään kolmen vuoden pituiseen vapaus- tai sakkorangaistukseen.

31. Jätteiden siirroista määrättävistä sakoista annetun asetuksen (Abfallverbringungsbußgeldverordnung), sellaisena kuin se oli voimassa 18.11.2009, 2 §:ssä säädetään lisäksi, että se, joka rikkoo asetusta N:o 1418/2007 viemällä tahallaan tai tuottamuksellisesti jätteitä, joiden vienti on kielletty tämän asetuksen liitteen nojalla, syyllistyy rikokseen.

II Pääasian kohteena oleva riita

32. Saksan kansalainen QB on Bruchsalissa (Saksa) sijaitsevan ALU-KAT GmbH:n johtaja. Tämän yhtiön toimialaan kuuluu muun muassa metallijätteiden, kuten autojen katalysaattorien, hyödyntäminen ja niistä huolehtiminen.

33. QB lähetti päivämäärän 25.5.2009 tienoilla 3 794 käytettyä autojen katalysaattoria Rotterdamiin (Alankomaat). Katalysaattorit piti sen jälkeen siirtää jätteinä konteissa Libanonissa sijaitsevalle AWADA Company for General Trading -nimiselle yhtiölle hyödynnettäväksi tai huolehtimista varten. Alankomaiden tulli takavarikoi katalysaattorit.

14 Kyseessä ovat esimerkiksi jätteet, jotka sisältävät tai voivat synnyttää myrkkyjä tai ihmisiin tai eläimiin tarttuvien yleisvaarallisten tautien aiheuttajia taikka ovat laadultaan, koostumukseltaan tai määrältään omiaan pysyvästi pilaamaan vesistöä, ilmaa tai maaperää tai muuttamaan sitä haitallisesti tai vaarantamaan eläinten tai kasvien olemassaolon (ks. Saksan rikoslain 326 §:n 1 momentin 1 kohta ja 4 kohdan a ja b alakohta).

34. Kansallinen tuomioistuin täsmentää, että QB tiesi, että katalysaattorit kuuluivat Baselin yleissopimuksen liitteessä IX olevaan koodiin B1120 ja että ne mainittiin asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevassa sarakkeessa a, minkä vuoksi niiden siirtäminen Libanoniin oli kielletty.

35. Staatsanwaltschaft Karlsruhe (Karlsruhen yleinen syyttäjä) syytti QB:tä rikoslain 326 §:n 2 momentin ja jätteiden siirroista määrättävistä sakoista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin rikkomisesta sillä perusteella, että tämä oli lähettänyt autojen katalysaattoreita Rotterdamiin Libanoniin vietäviksi.

36. Kansallinen tuomioistuin korostaa, että vaikka koodiin B1120 kuuluvat jätteet mainitaan asetuksen N:o 1418/2007 liitteen sarakkeessa a, ne mainitaan myös sen sarakkeessa d, jossa määrätään, että vastaanottomaassa toteutetaan asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisia muita valvontamenettelyjä.

37. Koska Amtsgericht Bruchsal on epävarma siitä, miten asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1418/2007 liitteen kanssa, on tulkittava, se on näin ollen päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan säännöksiä yhdessä – – asetuksen N:o 1418/2007 kanssa tulkittava siten, että – – Baselin yleissopimuksen liitteessä IX olevaan jätteiden koodiin B1120 kuuluvien jätteiden siirto Libanoniin on kielletty?”

III Oikeudellinen arviointi

38. Kansallinen tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1418/2007 liitteen kanssa, tulkittava siten, että luokan B1120 jätteiden vienti Libanoniin on kielletty.

39. Kansallisen tuomioistuimen kohtaama vaikeus johtuu siitä, että asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä katalysaattorit, jotka kuuluvat koodiin B1120, luokitetaan sekä kyseisen liitteen sarakkeeseen a että sarakkeeseen d.

40. Luokittelu kyseisen liitteen sarakkeeseen a merkitsee sitä, että kyseisiä jätteitä koskee vientikielto, kun puolestaan luokittelu saman liitteen sarakkeeseen d merkitsee sitä, että vastaanottomaassa toteutetaan erityinen valvontamenettely jätteiden siirron aikana.

41. Tämä kysymys on QB:lle tärkeä, koska mikäli koodin B1120 jätteiden siirtoa Libanoniin ei ole kielletty, Saksan rikoslaissa sanktioidun rikoksen tunnusmerkit eivät täyty.

42. Selitän jäljempänä syyt, joiden vuoksi katson, että koodiin B1120 kuuluvien jätteiden vienti Libanoniin on kielletty.

43. Näiden jätteiden luokittelu sekä asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevaan sarakkeeseen a että sarakkeeseen d, mikä vaikuttaa hieman ristiriitaiselta, selittyy sillä, että kun komissio pyysi maita, joihin OECD:n päätöstä ei sovelleta, määrittämään, miten ne aikoivat luokitella jätteet, eräät maat ilmaisivat vastauksessaan aikomuksensa toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisia valvontamenettelyjä, jotka ovat erilaisia kuin asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 1 kohdassa säädetyt menettelyt. [15]

15 Ks. asetuksen N:o 1418/2007 johdanto-osan kuudes perustelukappale.

44. Muistutettakoon siitä, että tämän säännöksen nojalla kyseiset maat voivat lähtökohtaisesti valita jonkin kolmesta mahdollisesta vaihtoehdosta jätteiden siirron osalta, eli siirtojen kieltämisen kokonaan, kirjallisen ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyn tai sen, että mitään valvontamenettelyä ei sovelleta.

45. Libanonin osalta komission esittämistä huomautuksista ilmenee, että Libanonin ympäristöministeriö palautti 23.6.2007 päivätyllä kirjeellä täytetyn kyselylomakkeen ja rastitti koodin B1120 jätteiden osalta tämän lomakkeen sarakkeen 1, joka vastaa asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevaa saraketta a eli vientikieltoa. [16]

46. Libanonin ympäristöministeriö täsmensi kyseisessä kirjeessä lisäksi, että toimivaltaisten libanonilaisten viranomaisten toimittama luettelo on vain selittävä, sillä Libanonissa suoritettava jätteiden luokittelu saattaa poiketa komission vahvistamasta luokittelusta. [17]

47. Kyseinen kirje oli perusteena komission päätökselle lisätä koodin B1120 jätteet myös asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevaan sarakkeeseen d Libanonin osalta. [18]

48. Merkitseekö tämä lisäys tältä osin sitä, että näitä jätteitä voidaan viedä unionista Libanoniin?

49. Komissio arvioi, että siitä hetkestä lähtien, jona kyseiset jätteet mainitaan asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevassa sarakkeessa a, niiden vienti Libanoniin on kiellettävä, eikä tämän saman liitteen sarakkeessa d oleva maininta vaikuta tähän päätelmään.

50. Olen samaa mieltä seuraavista syistä.

51. Edellä on todettu, että asetuksen N:o 1013/2006 ensisijaisena tavoitteena on ympäristönsuojelu. Unionin tuomioistuin on täsmentänyt tässä yhteydessä asiassa komissio vastaan parlamentti ja neuvosto 8.9.2009 antamassaan tuomiossa, [19] että sekä asetuksen tarkoitus että sen sisältö liittyvät pääasiallisesti ihmisten terveyden ja ympäristön suojeluun jätteiden rajat ylittävien siirtojen mahdollisilta haittavaikutuksilta. [20] Tätä tarkoitusta varten ja niiden velvoitteiden mukaisesti, joita jäsenvaltioilla on Baselin yleissopimuksen nojalla, unionin lainsäätäjä on ottanut käyttöön jätteiden valvonta- ja seurantajärjestelmän unionin sisällä ja siltä osin kuin kyseessä ovat siirrot kolmansista maista ja kolmansiin maihin.

52. Muistutettakoon näin ollen, että siltä osin kuin kyseessä ovat jätteiden siirrot unionin sisällä, kuljetetaanpa ne kolmansien maiden kautta tai ei, ja siirrot unionista EFTA-maihin, asetuksen N:o 1013/2006 II osasto on yhteinen sovellettava perusta. [21] Henkilön, joka siirtää jätteet, on molemmissa tapauksissa ilmoitettava tästä siirrosta etukäteen ja saatava vastaanottomaan toimivaltaisten viranomaisten suostumus. [22]

16 Ks. komission huomautusten 4 ja 5 kohta. Ks. myös Libanonin ympäristöministeriön kirje internetsivuilla http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2007/july/tradoc_135243.pdf.

17 Ks. komission huomautusten 6 kohta. Ks. myös kirje, joka mainitaan alaviitteessä 16 ja jossa mainitaan seuraavaa:
”– – due to the fact that – – Questionnaire [relating to Regulation (EC) N. 1013/2006] adopted a codification for waste that differs from adopted Lebanese National codification, the information contained in this questionnaire is provided for reference only. [The Ministry of Environment] does not assume any responsibility whatsoever in connection with or resulting from any error or omission in connection with or resulting from the gathering of data, findings and interpretation or use thereof by the European Commission or any third party.”

18 Ks. komission huomautusten 14 kohta.

19 Asia C-411/06 (Kok., s. I-7585).

20 62 kohta.

21 Ks. kyseisen asetuksen 3 artikla ja 35 artiklan 1 kohta.

22 Ks. kyseisen asetuksen 9 artiklan 1 kohta.

53. Jätteiden siirtoihin, jotka suoritetaan maihin, joihin OECD:n päätöstä ei sovelleta, sovelletaan erillistä järjestelmää. Unionin lainsäätäjä on näet säätänyt näiden maiden kuulemismenettelystä sen määrittämiseksi, mitkä ovat niiden aikomukset asetuksen N:o 1013/2006 liitteessä III olevien jätteiden, [23] joihin katalysaattorit kuuluvat, siirtojen osalta.

54. Kyseiset maat voivat muun muassa päättää tiettyjen jätteiden viennin kieltämisestä kokonaan. Tämä niille annettu mahdollisuus kuvastaa mielestäni niiden suvereenia oikeutta kieltää vaarallisten jätteiden ja muiden ulkomailta peräisin olevien jätteiden saapuminen tai niistä huolehtiminen alueellaan. [24]

55. Libanonin ympäristöministeriö on ilmaissut selvästi tämän oikeuden toteamalla komissiolle lähettämässään kyselylomakkeessa, että koodiin B1120 kuuluvien jätteiden vienti Libanonin alueelle oli kielletty. [25]

56. Siitä hetkestä lähtien, jona Libanonin tasavalta on ilmaissut tahtonsa kieltää näiden jätteiden tuonnin alueelleen, unioni on mielestäni velvollinen kunnioittamaan tätä tahtoa, eikä se voi säätää muista menettelyistä.

57. Asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 3 kohdassa ja asetuksen N:o 1418/2007 1 a artiklassa mainitaan tältä osin, että jos jokin maa ilmoittaa komission asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 1 kohdan mukaisesti lähettämään kirjalliseen tiedusteluun antamassaan vastauksessa, ettei se kiellä tiettyjä jätteiden siirtoja eikä kohdista tiettyihin jätteiden siirtoihin asetuksen 35 artiklassa tarkoitettua kirjallista ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä, näihin siirtoihin sovelletaan 18 artiklaa soveltuvin osin. Samoin asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että jos jokin maa ei ole ilmoittanut aikomuksistaan, jotka koskevat sen alueelle suoritettavien jätteiden siirtojen osalta noudatettavia menettelyjä, sovelletaan tämän asetuksen 35 artiklassa kuvattua kirjallista ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä. [26]

58. Tämä osoittaa hyvin, että ainoastaan silloin, jos vastaanottomaa on päättänyt olla valvomatta jätteiden siirtoja tai ei ole ilmoittanut unionille aikeistaan, unionilla on mahdollisuus soveltaa asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklassa tai sen 35 artiklassa tarkoitettua menettelyä.

59. Tilanne ei ole tällainen nyt käsiteltävässä asiassa, koska Libanonin tasavalta on ilmaissut selvästi tahtonsa kieltää koodiin B1120 kuuluvien jätteiden tuonti alueelleen.

60. Se, että asetuksen N:o 1418/2007 liitteeseen on lisätty sarake d, ei voi olla perusteena tämän tahdon vastaiselle ratkaisulle.

61. Kuten edellä totesin, tämän asetuksen johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa selitetään, että tämä lisäys johtuu eräiden maiden antamista vastauksista, joissa ne ilmaisivat aikomuksensa toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisia valvontamenettelyjä, jotka ovat erilaisia kuin unionin lainsäätäjän säätämät valvontamenettelyt.

62. Komissio selittää lisäksi unionin tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa, että tähän liitteeseen lisättiin sarake d, sillä unioni ei voi velvoittaa kolmatta maata, kuten Libanonin tasavaltaa, tekemään maahantuonnin tarkastuksia tai päättämään siitä, miten nämä tarkastukset on tehtävä, jos niitä tehdään. [27] Komissio toteaa myös, että koska Libanonin ympäristöministeriö täsmensi

23 Ks. tämän asetuksen 37 artikla ja 30.6.2003 annettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jätteiden siirrosta (KOM(2003) 379 lopullinen), 4.2.6 kohdan 5 alakohta.

24 Ks. Baselin yleissopimuksen johdanto-osan kuudes perustelukappale ja asetuksen N:o 1013/2006 johdanto-osan yhdeksäs perustelukappale.

25 Ks. alaviitteessä 16 mainittu kirje.

26 Ks. myös asetuksen N:o 1418/2007 johdanto-osan viides perustelukappale.

27 Ks. 16 kohta.

vastauksessaan, että sen omaksuma jätteiden luokittelu saattoi poiketa unionin lainsäätäjän luokittelusta, se halusi kiinnittää unioniin sijoittautuneiden yritysten huomion siihen, että on mahdollista, että Libanonin toimivaltaiset viranomaiset kieltävät tiettyjen jätteiden tuonnin, vaikka unionin lainsäätäjän omaksumassa luokittelussa sallittaisiin tämä tuonti. [28]

63. Näin ollen silloin, kun kolmas maa – kuten Libanonin tasavalta – on ilmaissut selvästi kieltävänsä koodiin B1120 kuuluvien jätteiden tuonnin alueelleen, sillä, että nämä jätteet luokitellaan samaan aikaan asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevaan sarakkeeseen d, pyritään ainoastaan ilmoittamaan asianomaisille henkilöille siitä, että tällä maalla on edelleen suvereeni oikeus ottaa käyttöön valvonta- ja seurantamenettelyjä, jotka poikkeavat unionin lainsäätäjän valitsemista menettelyistä, ja oikeus kieltää tiettyjen jätteiden tuonti unionin oikeudessa omaksutusta luokittelusta poikkeavan luokittelun perusteella.

64. Huomautettakoon lisäksi, että Libanonin osalta kaikki asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevat jätteet on luokiteltu sarakkeeseen d joko sarakkeen a tai sarakkeen b lisäksi. Tämä osoittaa mielestäni hyvin, että kuuluminen sarakkeeseen d ei merkitse sitä, että kyseisiin jätteisiin sovellettaisiin jotain muuta kuin Libanonin tasavallan vapaasti valitsemaa menettelyä. Päinvastaisessa tapauksessa tämä merkitsisi paitsi sitä, että asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklassa tarkoitetusta kuulemismenettelystä tulisi täysin hyödytön, myös ja erityisesti sitä, että loukattaisiin kolmansien maiden suvereenia oikeutta päättää menettelyistä, joita sovelletaan jätteiden siirtoihin niiden alueelle.

65. Joka tapauksessa silloin, jos sen vuoksi, että koodiin B1120 kuuluvia jätteitä luokitellaan sekä asetuksen N:o 1418/2007 liitteessä olevaan sarakkeeseen a että sarakkeeseen d, vallitsee epäilys siitä, mitä menettelyä siirron osalta on noudatettava, kun kyseessä on näiden jätteiden siirto Libanoniin, asetuksen N:o 1013/2006 tavoite edellyttää mielestäni sitä, että valitaan ratkaisu, joka on soveltuvin suojaamaan ihmisten terveyttä ja ympäristöä.

66. Muistutettakoon tässä yhteydessä siitä, että sekä asetuksen tarkoitus että sen sisältö liittyvät pääasiallisesti ihmisten terveyden ja ympäristön suojeluun jätteiden rajat ylittävien siirtojen mahdollisilta haittavaikutuksilta. [29] Tämä pätee sekä unioniin että kolmansiin maihin, joihin jätteitä sieltä viedään. [30]

67. Tällä perusteella Baselin yleissopimuksen sopimusvaltiot, jotka ovat tietoisia vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen muodostamasta terveys- ja ympäristövaarasta, katsovat, että nämä jätteet olisi käsiteltävä siinä valtiossa, jossa ne on tuotettu, sikäli kuin tämä tapahtuu ympäristöä suojelevalla ja tehokkaalla tavalla. [31] Samoin maan rajan ylittävien siirtojen tehostetun valvonnan pitää johtaa siirtojen vähentämiseen. [32]

68. Jätteiden siirtojen rajoittaminen on siis tavoite, joka pyritään saavuttamaan ihmisten terveyden ja ympäristön paremman suojelun nimissä. Unionin lainsäätäjä on itse ilmaissut tämän tahdon asetuksen N:o 1013/2006 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa.

69. Näin ollen katson, että jos jätteen käsittelystä vallitsee epävarmuutta sen vuoksi, että se on luokiteltu sekä asetuksen N:o 1418/2007 liitteen sarakkeeseen a että sarakkeeseen d, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, on valittava ankarampi vaihtoehto, jonka mukaisesti jätteiden siirtoja voidaan rajoittaa, eli vientikielto. Tällä ratkaisulla kyetään parhaiten saavuttamaan ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun tavoite, johon asetuksella N:o 1013/2006 pyritään.

28 Ibid.

29 Em. asia komissio v. parlamentti ja neuvosto, tuomion 62 kohta.

30 Ks. asia C-259/05, Omni Metal Service, tuomio 21.6.2007 (Kok., s. I-4945, 30 kohta).

31 Ks. Baselin yleissopimuksen johdanto-osan ensimmäinen ja kahdeksas perustelukappale.

32 Ks. kyseisen yleissopimuksen johdanto-osan kymmenes perustelukappale.

70. Katson näin ollen edellä esitettyjen seikkojen perusteella, että asetuksen N:o 1013/2006 37 artiklaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1418/2007 liitteen kanssa, on tulkittava siten, että luokan B1120 jätteiden vienti Libanoniin on kielletty.

71. Jotta kyettäisiin käsittelemään tyhjentävästi kaikki istunnossa tarkastellut kysymykset, todettakoon lopuksi siitä, ovatko edellä tutkitut säännökset riittävän selviä, jotta niitä voidaan käyttää kansallisena rikoksen tunnusmerkistönä rikosoikeuden legaliteettiperiaatteen mukaisesti, että tämän seikan arvioiminen kuuluu yksinomaan kansalliselle tuomioistuimelle.

72. Unionin tuomioistuin ei siis mielestäni ole toimivaltainen vastaamaan tähän kysymykseen.

IV Ratkaisuehdotus

73. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Amtsgericht Bruchsalin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 37 artiklaa, sellaisena kuin se on muutettuna 15.4.2009 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 308/2009, luettuna yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 liitteessä III tai IIIA lueteltujen tietyntyyppisten jätteiden viennistä hyödynnettäväksi maihin, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen valvonnasta, 29.11.2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1418/2007 liitteen kanssa, on tulkittava siten, että luokan B1120 jätteiden vienti Libanoniin on kielletty.

i — Ensimmäisellä sivulla, ylätunnisteessa sekä 32, 33, 34 ja 35–41kohdassa oleva nimi on korvattu kirjaimilla, koska on pyydetty tunnistetietojen poistamista.